

La comunitat provocativa, clau per a la nova evangelització (II)

Dg, 8/03/2015 per El Bon Pastor

[El Bon Pastor](#)

¿Com fer que les nostres parròquies, a voltes estructures molt organitzades, esdevinguin experiències comunitàries? ¿Pot ser que la manca d'experiència comunitària sigui una causa de l'esterilitat de les nostres comunitats parroquials?

Així acabava la meva primera aportació per *El Bon Pastor*, que duia el mateix títol. M'atrevesc a intuir una possible resposta...

Recrear ecosistemes cristians

Una experiència comunitària pot ser molt significativa per a nins, joves, famílies, educadors, catequistes, en tant que suposa un microclima on la fe és experimentada personalment, compartida vitalment, celebrada significativament i compromesa profèticament.

Això m'evoca la pel·lícula sobre els monjos d'Algèria, màrtirs, *De dioses y hombres*. L'experiència comunitària que s'expressa de manera impressionant en el darrer sopar dels monjos és el marc on aquell grup de creients viuen la fe, escolten la Paraula i celebren la Litúrgia, i practiquen l'amor fratern i la caritat, ja que és un monestir obert a través del dispensari i la mediació de pau.

Tal volta moltes vegades hem ofert comunitats o processos d'iniciació molt estructurats. El que ara pot ser que ens sol·licitin les generacions novelles són experiències més simples, menys pretensives, però que possibilitin la proximitat del testimoni coherent del creient, de l'altre jove, de l'adult, de l'educador, l'experiència dels quals es converteix en significativa i atractiva.

Com afirma Danielle Hervieu-Léger[1], primer que adherir-me a una filosofia, a una religió o a un principi moral, vull trobar-me amb persones que el visquin i que reconegui com a interessants i realitzades.

En aquest sentit Henri Derroitte parla de «recrear ecosistemes cristians», precisament en un món en què ser cristià s'arrisca a ser una opció heroica, en tant que l'ambient no s'hi presta (indiferència, hostilitat, marginació...). Derroitte proposa els ecosistemes cristians com un ambient de relacions fraternes, un ambient vital en què la fe de cadascú pot nodrir-se i créixer amb l'aportació mútua de tots. Ho diu el Directori General per a la catequesi (núm. 220), amb altres paraules: «un context o ambient comunitari ric en relacions», que és com l'humus per a la planta. La fe és una vida que necessita ser cuidada, necessita un ambient vital. Els ecosistemes cristians que hem d'oferir són un conjunt d'interaccions que nodreixen la fe viscuda, com un sistema biològic, un ambient comunal[2].

El mètode de l'ecosistema cristià és el *petit relat*, com diu Álvaro Chordi[3] per referir-se a les petites comunitats de referència. El jove d'avui no es vincula a grans relats. En altres èpoques ha funcionat, primer, la il·lusió del gran relat, la Tradició de l'Església, la gran institució, el gran moviment juvenil o familiar..., i després descobríem el petit relat com a comunitat de vida, el seu petit grup, més concret i proper. Avui el mètode és a l'inrevés: el jove no es vincula a res si no

troba el petit relat que li resulti proper, com a calor afectiva, amb relacions interpersonals, en la vida quotidiana, en el dia a dia. A partir d'aquí haurà de descobrir el gran relat.

Hem fet una passa més en la nostra reflexió. A la nostra aportació anterior intentàvem descobrir com la comunitat respon a una demanda, a una necessitat de la persona, a un desig de relació interpersonal. Ara veim que hem de procurar canalitzar aquesta demanda amb una estructura senzilla, al servei de la persona, com un ecosistema que possibiliti el creixement en la fe, a través del mètode proper del petit relat. Haurem de fer noves passes per a concretar encara més el perfil d'aquests ecosistemes o petits relats en les comunitats.

Concreció en petites comunitats eclesials

Vet aquí dues aportacions molt interessants per concretar un poc més el que significa l'experiència comunitària.

- Les **petites comunitats eclesials**, segons l'Associació Espanyola de Catequetes[4], són *comunitats properes*, que cuiden la relació personal; petits *nuclis comunitaris*, cèl·lules eclesials vives, de talla humana, amb identitat cristiana, en comunió eclesial (connectada amb altres comunitats, articulades dins l'Església local o particular), i en solidaritat, actitud de servei i corresponsabilitat.[5]
- **Sant Agustí descriu així una comunitat cristiana:** *Un grup cristià és un grup de persones que preguen juntes, però que també parlen juntes; que riuen en comú i intercanvien favors: junts fan broma i junts estan seriosos; de vegades estan en desacord, però sense animositat, com estam de vegades amb nosaltres mateixos, i utilitzant aqueix poc habitual desacord per reforçar sempre l'acord habitual. Aprenen quelcom uns d'altres o ho ensenyen uns als altres. Enyoren els absents. Acullen amb alegria els que arriben. Fan manifestacions d'aquest caire o de l'altre, espines del cor dels qui s'estimen, expressades en la cara, en la llengua, en els ulls, en mil gests de tendresa. I cuinen plegats els aliments de la llar, on les ànimes s'uneixen en conjunt i on diversos, a la fi, no són sinó un.* (Sant Agustí, 1 Confessions, 4, 8, 13).

M'agradaria també proposar la diferència entre un **equip d'una comunitat**:

- Un **equip** és una agrupació de persones la finalitat de les quals és realitzar una acció comuna. L'equip es reuneix per treballar plegats.
- La **comunitat**, independentment que es realitzi o no una acció comuna, atén primerament les persones que la formen. És a dir, dóna prioritat a «ser» sobre «fer».

A partir d'aquí torn a la pregunta que encapçala el present escrit: com fer que les nostres comunitats parroquials esdevinguin ecosistemes cristians, per utilitzar la definició de Henri Derroitte. M'atrevesc a fer tres suggeriments:

1. **Parròquia: coordinadora de grups - comunitat.** Estones ens pot passar que la parròquia sigui més una coordinadora de grups, un conglomerat de grups, i sobretot grups-equips de feina, que una comunitat. Prima més el fer coses que el ser. Per això, perquè la parròquia esdevengui més comunitat cal cuidar molt les persones que la formen. Això passa per establir instruments per a cuidar-nos com a persona. No basta fer la programació inicial de les activitats i després l'avaluació. Això és propi d'un equip. Cal incloure als nostres programes espais per tal de cuidar la nostra vida, la nostra fe, per tal de fer memòria per què i per a qui feim tot el que feim o estam a la parròquia. Pens que val la pena cercar moments i espais per poder compartir la vida, el que ens passa, el que ens preocupa o el que ens il·lusiona, moments de pregària o celebració junts, i moments de cuinar plegats i menjar, per posar alguns exemples.
2. **Consell parroquial: organització-direcció-govern-comunitat.** Estones me sembla que molts de consells parroquials són autèntics equips de govern del rector, equips d'alta direcció general. I en certa manera, aquesta és la missió dels consells, però haurien de tenir un altre estil. Cert que el consell ha d'afavorir l'organització de la parròquia, i segurament per això cal un ordre del dia i un acta; però, ¿no li podríem donar més un to de fraternitat, un sentit de comunitat apostòlica que vetlla per la missió evangelitzadora que té la parròquia? Per això no basta prendre decisions o ajudar a prendre decisions al rector, o simplement ser espais per informacions o planificacions... El consell és eminentment un espai de discerniment o d'ajuda per al discerniment, i això té més d'oració que d'organització. Com fer-ho? Sé que és molt subtil i no fàcil, és una qüestió d'estil que depèn molt de les persones concretes que l'integren.
3. **Compartir la urgència de l'anunci de la fe.** Pens que les nostres comunitats estan massa pendents del que es fa, i sobretot del que s'ha fet fins ara. La frase que el Papa Francesc ens diu que no hem de repetir: «sempre ho hem fet així», està molt present a les nostres comunitats parroquials. El fet de tenir present que hem de sortir a anunciar l'Evangelí a gent nova, dóna un dinamisme nou a la parròquia, orienta la mirada a una altra perspectiva, i ajuda a prendre consciència que el que necessitam no són només equips organitzats, sinó vertaderes fraternitats de cristians que s'estimen. El que fa atractiva la vida cristiana no és «fer feina». És sobretot l'amor que es viu entre nosaltres. Si aconseguim que s'integrin entre nosaltres persones noves, això també serà un bé per regenerar els nostres teixits comunitaris i sortir de les inèrcies.

Acab amb un diàleg entre Francesc d'Assís i el seu germà Tancred[6].

- *Però, pare, per on començar? Digues-m'ho —demanà Tancred.*
- *El més urgent —digué Francesc— és demanar de tenir l'Esperit del Senyor. Només Ell pot fer-nos bons, profundament bons, amb la bondat que s'identifica amb el nostre ser més pregon.*

Callà un instant; després continuà:

- *El Senyor ens ha enviat a evangelitzar els homes. Però, has pensat mai que vol dir evangelitzar els homes? Mira, evangelitzar un home és dir-li: També tu ets estimat per Déu en el Senyor Jesús. I no solament dir-li-ho, ans*

realment pensar-ho. I no solament pensar-ho, ans comportar-se amb ell de tal manera que descobreixi i senti que hi ha en ell quelcom de salvat, quelcom de més gran i més noble del que podia imaginar, i que així desperta a una consciència nova de si mateix. Això és anunciar-li la bona nova: oferir-li la teva amistat. Una amistat real, desinteressada, sense condescendències, feta de confiança i d'estima profundes.

Cal que anem vers els homes. La tasca és delicada. El món dels homes és un camp de batalla immens per la riquesa i pel poder. Sofriments i atrocitats a desdir els amaguen la faç de Déu. Sobretot cal que, en anar cap a ells, no els apareguem com una nova espècie de competidors. Hem de ser enmig d'ells testimonis pacífics del Totpoderós, sense cobejances, ni menyspreus, capaços de fer-nos realment llurs amics. És la nostra amistat que esperen: una amistat que els faci sentir que són estimats per Déu i salvats per Jesucrist.

Toni Vadell, prevere del bisbat de Mallorca

[1] Cf. Henri Derroitte, *Por una nueva catequesis. Jalones para un nuevo proyecto catequético*, Santander, Sal Terrae, 2004, 76

[2] Cf. Patrick Braud, "Il vissuto autentico della comunità cristiana, vero luogo d'iniziazione?", a Henri Derroitte, *Catechesi e iniziazione cristiana*, Leumann, Elledici, 2006, 93-94

[3] Cfr. Álvaro Chordi Miranda, *Volver a creer con los jóvenes explorando nuevos horizontes*, Gasteiz/Vitoria, Instituto Teológico de Vida Religiosa, Ed. Frontera, 2011, 57

[4] Cf. Asociación Española de Catequetas (aeca), *Hacia un nuevo paradigma de la iniciación cristiana hoy*, Madrid, PPC, 2008, 67

[5] Ho paga estudiar els criteris que ha de reunir una comunitat cristiana per a ser considerada eclesial. Els trobam en el document de la Comissió Episcopal d'Ensenyança i Catequesi de Conferència Episcopal Espanyola, *La Catequesis de la Comunidad*, 1983, núm. 257-265.

[6] Éloi Leclerc, *Saviesa d'un pobre. Francesc d'Assís*, Barcelona, Claret, 1990, 100-101